

Bevásárlóközpontok és hipermarketek, 2008

A tartalomról

- 1 Bevezetés
- 1 A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő üzletek kiskereskedelemben betöltött szerepe
- 5 Az üzletek demográfiája
- 6 Társas és egyéni vállalkozók a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben
- 6 Külföldi és többségében külföldi vállalkozások
- 8 Területi jellemzők
- 10 A hipermarketek forgalma

Bevezetés

Magyarországon az elmúlt években egyre nagyobb ütemben terjeszkedtek a bevásárlóközpontok és a hipermarketek, ezáltal a kiskereskedelem lényeges és kihagyhatatlan tényezőivé váltak. A kiadvány szervesen kapcsolódik a „Kiskereskedelmi üzlethálózat” című kiadványhoz, és – hasonlóan a korábbi e témában megjelent KSH-publikációkhoz – célja, hogy átfogó képet adjon az ezekben a komplexumokban zajló kiskereskedelmi tevékenységekről. A kiadvány többek között összefoglalja a bevásárlóközpontok és hipermarketek kiskereskedelemben betöltött szerepét, szó lesz demográfiájukról, a területükön működő gazdasági szervezetekről, ezen belül is a külföldi vállalkozásokról, valamint kitér a területi jellemzőkre.

A nemzetközileg elfogadott egységes meghatározás hiányában, sokan sokféleképpen értelmezik a bevásárlóközpont és hipermarket fogalmát. Bevásárlóközpontnak tekintjük az olyan építészeti egységes, kereskedelmi célra tervezett komplexumot, amely egy adott vonzáskörzet ellátására szolgál, és szerves egységet képeznek a bennük működő különböző típusú és méretű üzletek, szolgáltató- (pl. vendéglátó-) és a szabadidő eltöltésére szolgáló szórakoztatólétesítmények (pl. mozi, sportolásra szolgáló hely).

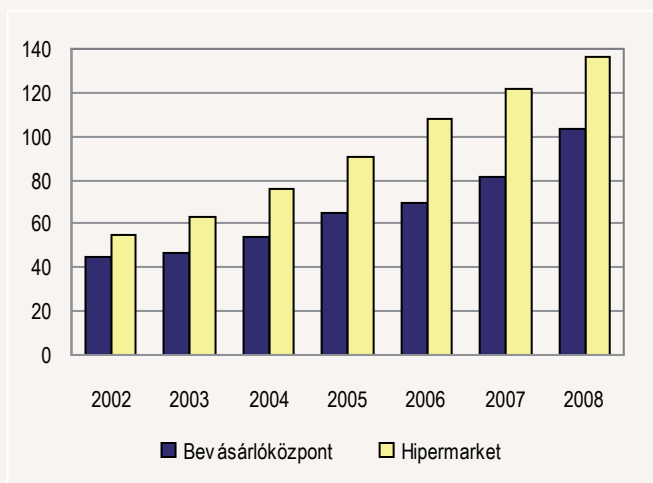
A hipermarket olyan önkiszolgáló kiskereskedelmi létesítmény, amely az élelmiszerek és iparcikkek széles választékát kínálja, alapterülete legalább 3000 négyzetméter, és rendszerint parkolóhellyel is rendelkezik. Ma Magyarországon négy hipermarketlánc van jelen: az Auchan, a Cora, az Interspar és a Tesco. A kiadványban megkülönböztetjük a különálló és a bevásárlóközpontokban lévő hipermarketeket. A különálló hipermarketek alapvető célja a háztartások napi, heti, havi kis- és nagybevásárlásainak biztosítása. A bevásárlóközpontoktól eltérően, maga a hipermarket képezi a húzóerőt- és (jóval) kevesebb kiskereskedelmi üzletnek és szolgáltatógységnek ad otthont.

A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő üzletek kereskedelemben betöltött szerepe

2008-ban több új, nagy alapterületű komplexummal bővült a hazai kiskereskedelmi üzlethálózat. **Bevásárlóközpontból** az év során 22 nyílt, és ezzel a számuk év végére 103-ra emelkedett. Ugyanezen időszak alatt összesen 14 új **hipermarketet** adtak át, és így év végén országszerte 136 áruház várta a vásárlókat.

1. ábra

A bevásárlóközpontok és hipermarketek számának alakulása 2002–2008

Országos szinten a kiskereskedelmi üzletállomány 2006-tól kezdve évről évre fokozódó mértékben csökkenő tendenciát mutat. Míg 2006 végére közel 1%-kal, 2007-re 2%-kal, 2008-ban 3%-kal esett vissza az üzletek száma, 2002 végéhez viszonyítva pedig összességében 4%-kal mérséklődött az üzlethálózat.

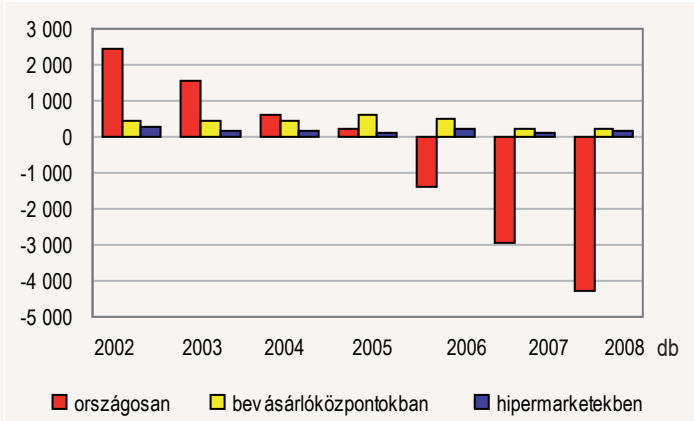
Ezzel szemben az évente nyíló bevásárlóközpontokban és különálló hipermarketekben folyamatosan gyarapodott az üzletállomány. 2008-ban a bevásárlóközpontok üzleteinek száma közel 4, a hipermarketeké 10%-kal nőtt. Az évek alatt átadott beruházásoknak köszönhetően 2008 végén 71%-kal több üzlet működött bevásárlóközpontban és 77%-kal több a hipermarketben, mint 2002. december 31-én.

Az újabb és újabb bevásárlóközpontok és hipermarketek megjelenésének és az országos kiskereskedelmi üzletek 3 éve tapasztalt egyre nagyobb ütemű csökkenésének következményeként az e komplexumokban működő kiskereskedelmi üzletek részesedése az országos üzlethálózatból folyamatosan növekedett, 2002 és 2008 között évente átlagosan 0,4 százalékponttal, 6 év alatt pedig arányuk csaknem megduplázódott.

Ugyanakkor a komplexumok átlagos üzletszáma 2003-tól csökkenő tendenciát mutat. Ezt többek között az idézi elő, hogy az évek során egyre több strip mall-t (Stop.Shop-ot és Family Center-et) építenek, amelyekben a megszokottól eltérően kevesebb üzlethelyiség található. Továbbá,

2. ábra

A kiskereskedelmi üzletek számának változása az előző évhez viszonyítva

egyre jobban szaporodnak a kisebb (3000 m² körüli) hipermarketek, melyek a nagyobb társaikhoz képest sokkal kevesebb üzlet befogadására alkalmasak.

1. tábla

A bevásárlóközpontokban és hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek száma és aránya az országos üzlethálózatból, 2002–2008

Megnevezés	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Üzletek száma db							
Bevásárlóközpontokban	3 393	3 836	4 287	4 876	5 350	5 598	5 808
Hipermarketekben	1 103	1 264	1 405	1 516	1 759	1 783	1 953
Összesen	4 496	5 100	5 692	6 392	7 109	7 381	7 761
Üzletek aránya az összes kiskereskedelmi üzletből (%)							
Bevásárlóközpontokban	2,2	2,5	2,8	3,1	3,5	3,7	4,0
Hipermarketekben	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3
Összesen	2,9	3,3	3,7	4,1	4,6	4,9	5,3
Átlagos üzletszám db							
Bevásárlóközpontokban	75	82	79	75	76	69	56
Hipermarketekben	20	20	18	17	16	15	14
Összesen	45	46	44	41	40	36	32

Az elmúlt évek során viszonylag stabil, ugyanakkor egymástól eltérő üzletstruktúra alakult ki a bevásárlóközpontokban, a hipermarketekben és országos szinten.

Egy év alatt a **bevásárlóközpontok** kiskereskedelmi üzleteinek szerkezetében legfeljebb ± 1 százalékpontos változás történt. 2008 végén – a korábbi évek tendenciájának megfelelően – a bevásárlóközpontok üzletállományának 51%-át a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzletek* (2952 db), 28%-át (1605 db) a *könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparcikk-szaküzletek*, 7%-át (432 db) pedig a *bútor-, műszakicikk- és vasáruüzletek* tették ki.

A nagy eladóterületű és többtízres áruválasztékkal rendelkező **különálló hipermarketek** és a körjük csoportosuló szaküzletek a bevásárlóközpontokhoz hasonló szerkezetet alakítottak ki, de – a sajátos jelleg miatt – a főbb üzlettypusok eltérően részesedtek az összes hipermarketüzlet-állományból. 2008 végén a hipermarketekben a bevásárlóközpontoknál kisebb arányban (28%) képviseltették magukat a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzletek*, de nagyobb részesedést (46%) értek el a *könyv-, újság-, papíráru-, egyébiparcikk-szaküzletek*, míg a *bútor-, műszakicikk- és vasáruüzlet* hálózat ugyanakkora (7%) részarányú volt, mint a bevásárlóközpontokban lévő üzletek.

Abban az esetben, hogyha az **országos** adatokból kiszűrjük a bevásárlóközpontok és a hipermarketek üzletadatait, akkor meg tudjuk vizsgálni, hogy ez utóbbi létesítmények hogyan hatottak az országos kiskereskedelmi üzlethálózat alakulására.

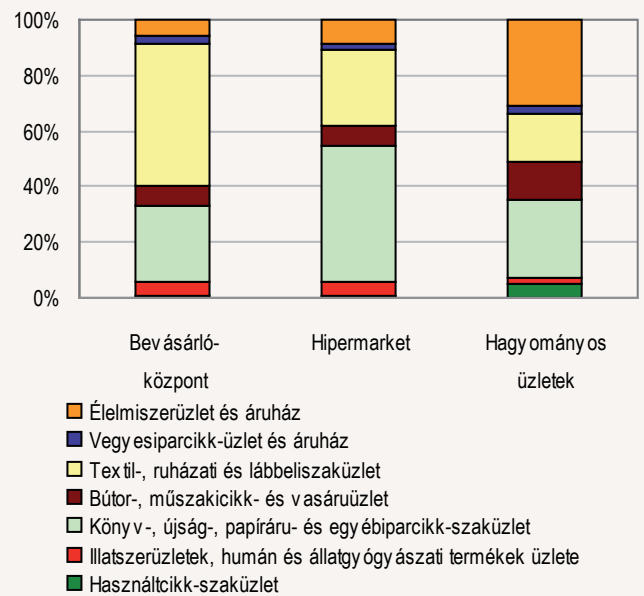
Legnagyobb aránytölődés 2008-ban 2007-hez képest a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzlet-állományban* (-1,5 százalékpont), valamint az élelmiszerüzleteknél (+1,3 százalékpont) mutatkozott, míg a többi üzlettypusnál számottevően (0 és $\pm 0,3$ százalékpont) nem változtak az arányok.

Míg a bevásárlóközpontok és hipermarketek esetében találunk olyan üzlettypust, mely részaránya 50% körüli volt (az előbbieknél a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzletek*, illetve az utóbbiaknál a *könyv-, újság-, papíráru-, egyébiparcikk-szaküzletek*), addig országos szinten nem figyelhető meg ilyen erős koncentrálódás. A két legmagasabb részarányú üzlettypus (a 31%-os *élelmiszerüzletek* és a 28%-os *könyv-, újság-, papíráru-, egyébiparcikk-szaküzletek*) együttesen tudta csak meghaladni ezt a küszöbarányt.

A **bevásárlóközpontokban** működő kiskereskedelmi üzletek aránya az országos állomány 4%-át tette ki. Kiugróan magas (11%) a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzletek*, valamint az *illatszerüzletek, humán és állatgyógyászati termékek üzleteinek* (8,4%) aránya. A többi üzletcsoport részesedése az átlag alatt maradt. A **hipermarketek** üzleteinek az összeshez viszonyított aránya között már nem találunk ilyen nagy eltéréseket, az átlagos érték 1,3% volt, és az üzletek aránya 0,3 és 2,7% között mozgott.

3. ábra

A kiskereskedelmi üzlethálózat szerkezete, üzlettypusonként a bevásárlóközpontokban, a hipermarketekben és országosan, 2008

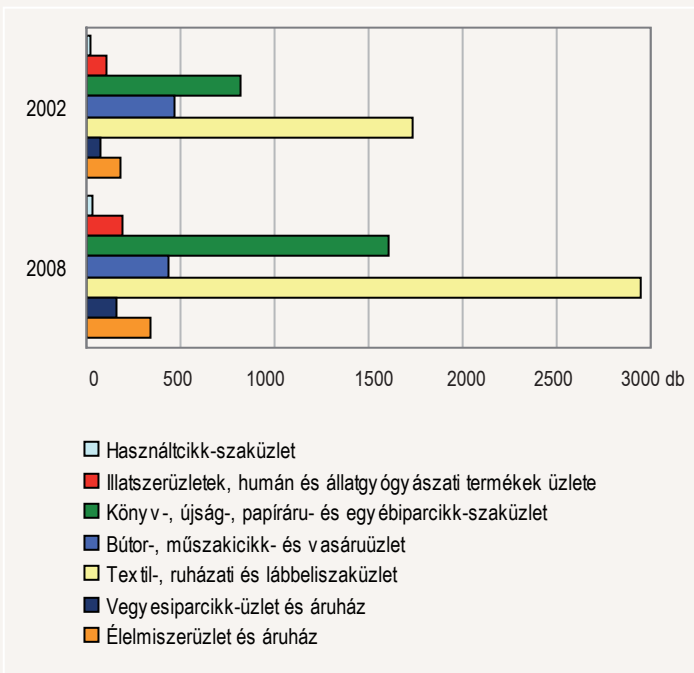

Amennyiben egy hosszabb időszakot, és azon belül is a különböző típusú kiskereskedelmi üzletek számának alakulását vizsgáljuk, már nem minden esetben tapasztalható üzletszám-növekedés.

2002 és 2008 között majdnem minden egyes, **bevásárlóközpontban** működő kiskereskedelmi üzlet típusnál növekedés figyelhető meg, kivéve a bútort-, műszakicikk- és vasáruüzletek esetében, ahol is 6 év alatt összesen 7%-kal csökkent az üzletszám. A két időpont között százalékosan az *illatszerüzletek, humán és állatgyógyászati termékek üzlethálózata* növekedett, összesen 182%-kal (189-cel), míg üzletszámban (1221-gyel) a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzletek* hálózata gyarapodott a legnagyobb mértékben, ami közel 71%-os növekedést jelentett. A legkisebb arányban (56%) és darabszámban (10) a *használcikk-szaküzletek* állománya bővült.

4. ábra

A bevásárlóközpontokban működő kiskereskedelmi üzletek száma 2002-ben és 2008-ban

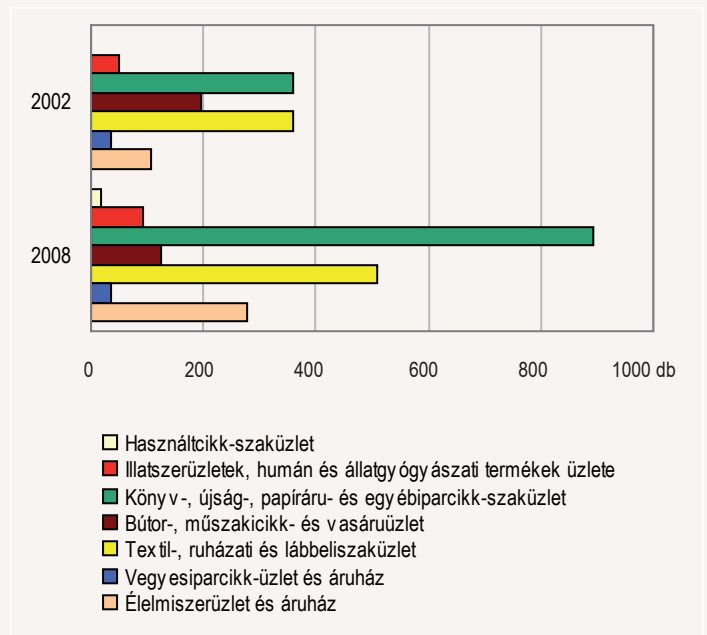
A **különálló hipermarketekben** már két üzlet típus esetében is megfigyelhető üzletszámcsökkenés 2002 és 2008 között. Ez időszak alatt a *bútor-, műszakicikk- és vasáruüzletek* száma 35, míg a *vegyesiparcikk-üzletek és áruházaké* mintegy 6%-kal csökkent összesen. Mindez az előbbi esetében 68, az utóbbinál mindössze 2 darab megszűnt üzletet jelentett. Legnagyobb számban a *könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparcikk-szaküzletek* hálózata (537 darabbal) emelkedett, míg százalékosan a *használcikk-szaküzletek* állománya bővült öt és félszeresére, bár ez a változás mindösszesen 14 üzletet takar.

A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben a meghatározó kiskereskedelmi üzletek mellett számos vendéglátóhely és szolgáltatási egység áll a vásárlók rendelkezésére.

Ez utóbbiak közül 2008-ban mind a bevásárlóközpontokban, mind a hipermarketekben a legnagyobb arányt a vendéglátóhelyek érték el, 65, illetve 78%-ot. Jelentős volt még a bevásárlóközpontok esetében a *nagykereskedelmi üzletek* (21%-os) részesedése, a hipermarketeknél pedig a *fogyasztásicikk-javító műhelyeké* (10%). A vizsgált komplexumokban a legkisebb számban és arányban a kölcsönzöhelyek voltak jelen.

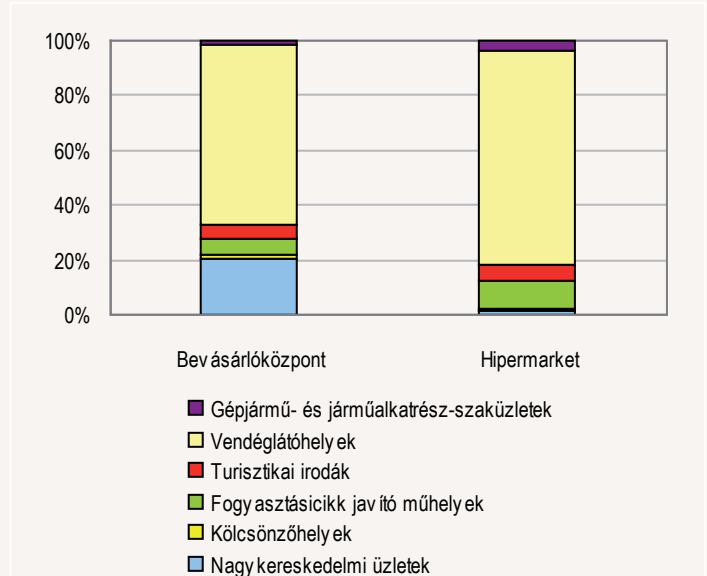
5. ábra

A hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek száma 2002-ben és 2008-ban

6. ábra

A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő más egységek megoszlása, 2008

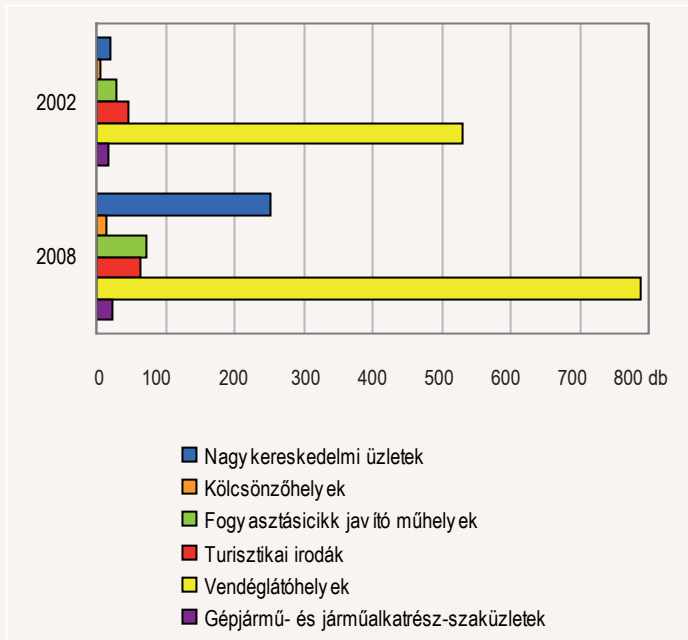
2008 végén a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben található több mint ezer vendéglátóhely az országos vendéglátóhely-állomány 2%-át tette ki. Ennél magasabb arányt képviseltek a turisztikai szolgáltatásokkal foglalkozó irodák és ügynökségek a maguk 89 egységével, ezek adták az országos idegenforgalmi irodák 3,8%-át. A fogyasztásicikk-javító szolgáltatók 2,8%-ban (117 üzlettel) képviseltették magukat.

2002 és 2008 között a **bevásárlóközpontokban** működő más egységek közül legnagyobb mértékben (259 darabbal) a vendéglátóhelyek és (230 darabbal) a nagykereskedelmi üzletek száma emelkedett. A két időszak között a vendéglátóhelyek másfélszeresére, míg a nagykereskedelmi

üzletek száma 12-szeresére nőtt. A legkisebb mértékben (5 darabbal) pedig a gépjármű- és járműalkatrész-szaküzleteké és (8 darabbal) a kölcsönzöhelyeké nőtt. Nem volt olyan egységstípus, melynek ezalatt az időszak alatt csökkent volna a száma.

7. ábra

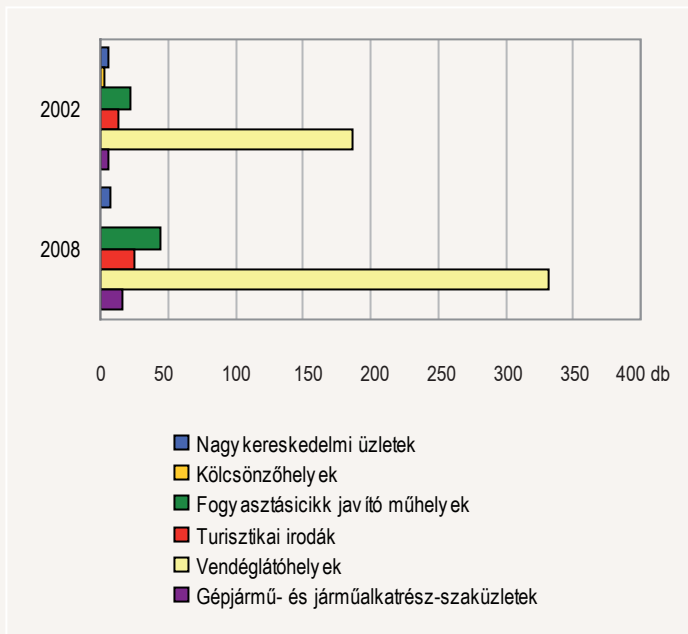
A bevásárlóközpontokban működő más egységek száma 2002-ben és 2008-ban

Hat év alatt összességében a hipermarketekben működő más egységek közül egyedül a kölcsönzöhelyek száma csökkent harmadára, igaz ez mindösszesen 2 egységet jelentett. Ez idő alatt a legnagyobb számban a vendéglátóhelyek gyarapodtak, összesen 146 darabbal, ami egyúttal számottevő arányú bővülés is (78%).

8. ábra

A hipermarketekben működő más egységek száma 2002-ben és 2008-ban

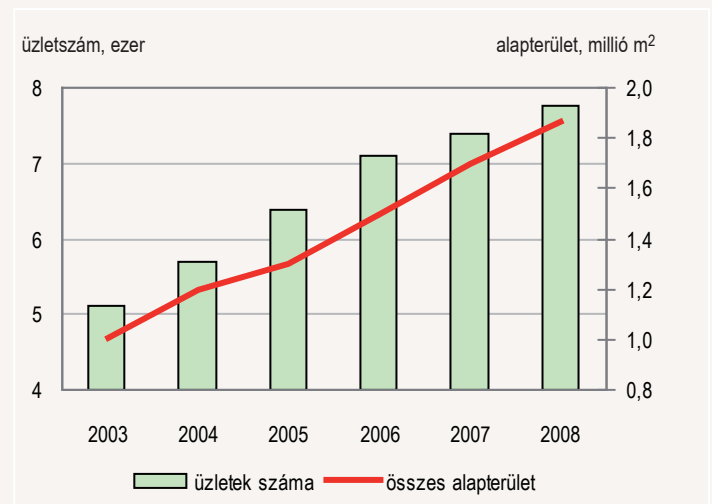

Az újonnan nyíló létesítményekkel évről évre nőtt a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek összesített eladótérének nagysága. 2008 végén ezek az üzletek összesen 1,86 millió m²-rel rendelkeztek, 160 ezer m²-rel több eladótérrel, mint 2007-ben. Az elmúlt években az országos eladótérből való részesedésük folyamatosan emelkedett, míg 2004 végén arányuk 8%, addig 2008-ban 13% volt, így 4 év alatt arányuk összesen 5 százalékponttal nőtt.

A négy hipermarketlánc értékesítési tevékenységét 863 ezer m²-en végezte, ez az előző évhez viszonyítva 7,6%-os növekedést jelentett. A 136 hipermarket áruház alapterülete az ország élelmiszerüzletek és áruházak hálózatának 4401 ezer m²-es eladótéréből összesen 19,6%-ot tett ki, ami az előző időszak részarányához képest 2,3 százalékpontos növekedést mutatott.

9. ábra

A bevásárlóközpontokban és hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek száma, alapterületük nagysága 2003–2008

2. tábla

A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek összesített alapterületének megoszlása és részesedése az országos eladótérből üzlettípusonként 2007–2008

Üzlettípus	Az összesített alapterület (%)			
	megoszlása		részesedése az országos eladótérből	
	2007	2008	2007	2008
Élelmiszerüzlet és áruház	50,8	50,0	18,7	21,2
Vegyesiparicikk-üzlet és áruház	3,6	2,8	6,5	5,7
Textil-, ruházati és lábbeliszaküzlet	22,6	24,1	21,2	24,4
Bútor-, műszacikk- és vasáruüzlet	10,1	8,4	3,8	3,4
Könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparicikk-szaküzlet	10,8	11,6	7,4	8,7
Illatszerüzletek, humán és állatorvászati termékek üzlete	1,9	3,0	14,2	20,4
Használatcikk-szaküzlet	0,1	0,1	0,4	0,5
Összesen	100,0	100,0	11,3	12,6

2008 végén a vizsgált komplexumokban működő kiskereskedelmi üzletek összes alapterületének felén az *élelmiszer-vegyesüzletek* és *áruházak*, közel negyedén a *textil-, ruházati, lábbeliszaküzletek*, 12%-án a *könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparicikk-szaküzletek*, míg 8%-án a *bútor-, műszakicikk- és vasáruüzletek* csoportja osztozott. Ezek az arányok az előző évhez képest jelentősen nem változtak.

2008 végén az országos **átlagos alapterület** 101 m² volt, a bevásárlóközpontokban és hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek nélkül 93 m².

2008-ban az országos kiskereskedelmi üzlethálózat üzlettípusonkénti átlagos alapterületének alakulására a legnagyobb hatással a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő *élelmiszerüzletek* és *áruházak* voltak. Ez utóbbiak átlagos alapterülete 20 m²-rel emelte meg az országos élelmiszerüzletek és áruházak 81 m²-es átlagos nagyságát.

A bevásárlóközpontokban, akárcsak a hipermarketekben, az összes üzlettípus közül a legnagyobb átlagos alapterületű üzletek az *élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek*, áruházak voltak, míg a legkisebb eladótérrel a *használcikk-szaküzletek* rendelkeztek.

3. tábla

A kiskereskedelmi üzletek átlagos alapterülete, 2008

(m²)

Üzlettípus	Bevásárlóközpont	Hipermarket	Hagyományos üzlet	Országosan
Élelmiszerüzlet és áruház	504	2 728	81	101
Vegyesiparicikk-üzlet és áruház	301	155	191	195
Textil-, ruházati és lábbeli-szaküzlet	137	86	60	69
Bútor-, műszakicikk- és vasáruüzlet	306	193	228	230
Könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparicikk-szaküzlet	107	50	57	59
Illatszerüzletek, humán és állatgyógyászati termékek üzlete	164	83	70	78
Használcikk-szaküzlet	48	20	56	56
Összesen	168	453	93	101

Az üzletek demográfiája

A kereskedelem természetes velejárója, hogy időről időre a kiskereskedelmi üzletek bérlőinek, működtetőinek egy része kicserélődik, hiszen üzletek zárnak be, új üzemeltető közreműködésével újra nyitnak, vagy az üzlet profilt vált. Amíg ez **országos** szinten egyenletesnek mondható, 2002–2008 között évről évre az üzletállomány **13–15%-át** érintette, azaz minden hetedik, nyolcadik egység cserélődött, addig a **bevásárlóközpontoknál és hipermarketeknél sokkal intenzívebb** volt ez a folyamat. 2008-ban a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben összességében valamivel több mint 1900 új üzlet kezdte meg a működését, és közel 1600 zárt be. Ezen belül az évközben átadott bevásárlóközpontokban és hipermarketekben megnyílt üzletek 380 db-os üzletszám-növekedést eredményeztek, mely az előző évhez képest 54-gyel több kiskereskedelmi üzletet jelentett. Ezzel szemben egy évvel korábban 500 üzlettel kevesebb volt azon kiskereskedelmi üzletek száma, melyek bérlői, működtetői kicserélődtek, vagy profilt váltottak volna, és ugyanennyivel volt kevesebb azon üzletek száma, melyek újonnan megnyitottak.

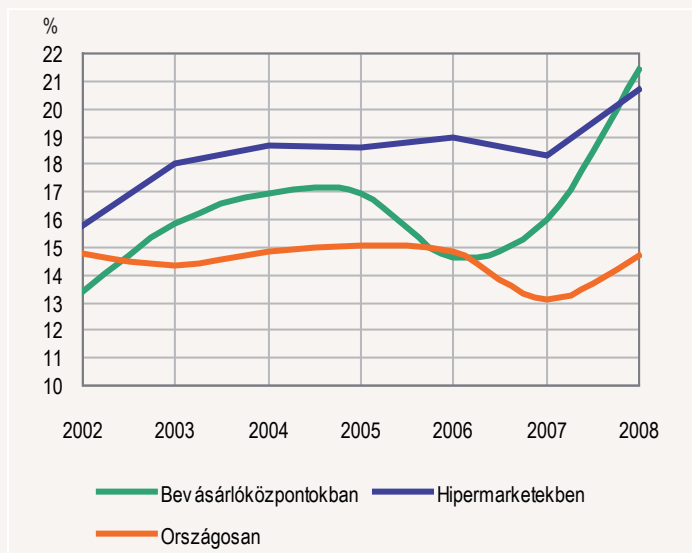
A bevásárlóközpontokban az üzletállomány cserélődése 2002-től kezdődően 2008-ban volt a legmagasabb, ebben az évben az egységek valami-

vel több mint 21%-a cserélődött ki. Az előtte lévő években a legmagasabb arány (17–17%) 2004-ben és 2005-ben volt.

A hipermarketek esetében megállapítható, hogy 2002 és 2007 között a bevásárlóközpontokénál erőteljesebb cserélődési folyamat ment végbe, ugyanakkor ha minimálisan is (0,7 százalékponttal), de 2008-ban már a bevásárlóközpontokban volt jelentősebb a cserélődés.

10. ábra

A kiskereskedelmi üzletek cserélődése, 2002–2008

Amennyiben a kiskereskedelmi üzletek 2008-ban végbement cserélődését üzlettípusonként vizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy országos szinten viszonylag egyenletes a cserélődés, 12–15% között mozgott, egyetlen kiugró érték (25%) a *használcikk-szaküzleteknél* tapasztalható. Ezzel szemben mind a bevásárlóközpontoknál, mind pedig a hipermarketeknél az üzlettípusonkénti cserélődés már sokkal változékonyabb. A bevásárlóközpontokban az *élelmiszerüzletek* és a *használcikk-szaküzletek* cserélődése volt a legmagasabb, ahol minden negyedik üzletet ért valamilyen változás (bezárt, vagy üzemeltetőt, profilt váltott). A hipermarketekben az országoshoz hasonlóan a *használcikk-szaküzletek* hálózatát

4. tábla

A kiskereskedelmi üzletek üzlettípusonkénti cserélődése, 2008

(%)

Üzlettípus	Bevásárlóközpontban	Hipermarketben	Országosan
Élelmiszerüzlet és áruház	25,0	17,8	14,7
Vegyesiparicikk-üzlet és áruház	13,8	13,5	14,4
Textil-, ruházati és lábbeliszaküzlet	21,0	23,7	15,3
Bútor-, műszakicikk- és vasáruüzlet	18,9	21,2	12,3
Könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparicikk-szaküzlet	19,4	15,8	13,6
Illatszerüzletek, humán és állatgyógyászati termékek üzlete	14,8	25,3	15,2
Használcikk-szaküzlet	24,1	46,7	24,8
Összesen	21,4	20,7	14,7

ban mutatkozott a legnagyobb (47%-os) cserélődés. Míg országos szinten a *bútor-, műszaki- és vasáruüzletek* cserélődése volt a legalacsonyabb, kicsivel több mint 12%, addig a legkisebb mozgás (14–14%) a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben egyaránt a *vegyesipar-cikk-üzletek és áruházak* körében mutatkozott.

Társas és egyéni vállalkozások a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben

A hazai kiskereskedelemben az utóbbi években lassú **üzemeltetői koncentrációs folyamat** ment végbe. Ez a tendencia a nagyobb és tőkeerősebb vállalkozások jelenléte miatt a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben még markánsabban jelentkezett.

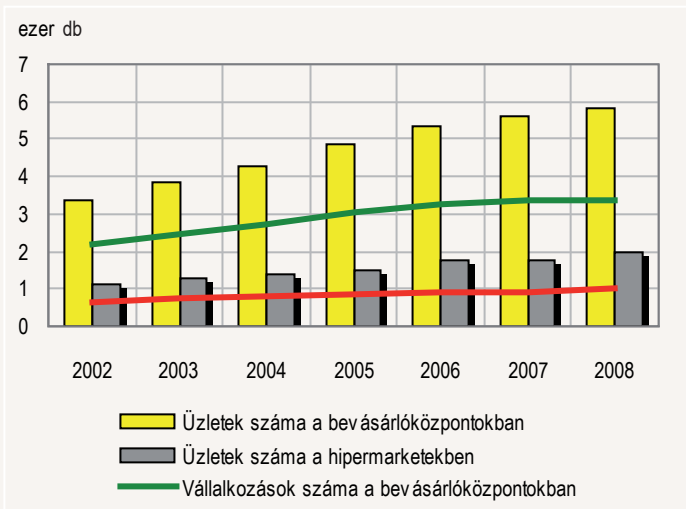
2008 végén a bevásárlóközpontokban lévő 5808 kiskereskedelmi üzletet 3351, a hipermarketekben működő 1953 egységet pedig 1012 vállalkozás üzemeltette. Így a korábbi évekhez hasonlóan egy gazdasági szervezetre a bevásárlóközpontokban átlagosan 1,7, a hipermarketekben 1,9 üzlet jutott, mely mutatók jóval meghaladták az országosan mért (1,5-ös) átlagot.

Miközben a bevásárlóközpontok száma 2002-ről 2008-ra 2,3-szorosára, a hipermarketeké 2,5-szörösére nőtt, addig az ezekben működő üzletek száma 6 év alatt 71, illetve 77%-kal, és az üzleteket működtető vállalkozások száma 53 és 60%-kal emelkedett.

2002-hez viszonyítva a bevásárlóközpontokban közel 10, a hipermarketekben 9%-kal emelkedett az egy vállalkozásra jutó üzletszám, míg számottevő országos szintű növekedés nem mutatkozott.

11. ábra

A bevásárlóközpontokban és hipermarketekben működő kiskereskedelmi üzletek és vállalkozásaik száma, 2002–2008

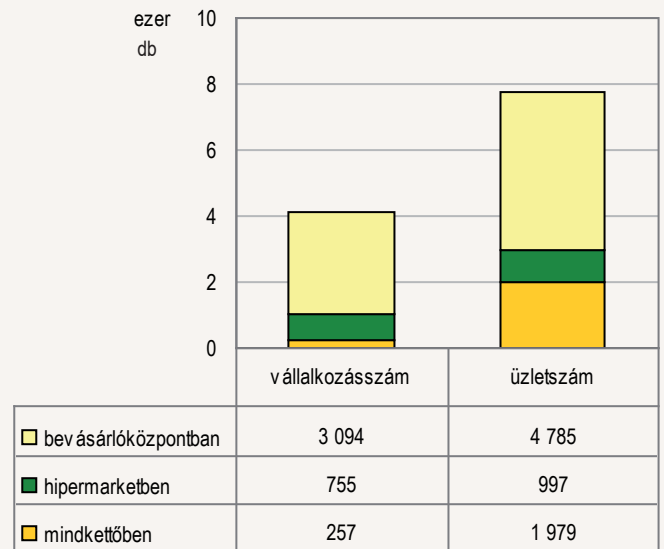

A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben működő vállalkozásokat figyelembe véve halmazódást lehet kimutatni, ugyanis nem egy vállalkozás üzlethálózatát mindkét típusú létesítményre kiterjesztette. A 2007 végi állapothoz képest egy év alatt 257-re emelkedett azon vállalkozások száma, amelyek mind a bevásárlóközpontokban, mind pedig a hipermarketekben is jelen voltak, ami egy év alatt 7%-os növekedést jelentett. Az általuk üzemeltetett kiskereskedelmi üzletek száma 2008-ban 1979-re (18%-kal) nőtt.

Általánosságban elmondható, hogy a hazai kiskereskedelemben az **egyéni vállalkozások** által üzemeltetett üzletek helyét fokozatosan átveszik a **társas vállalkozások**.

12. ábra

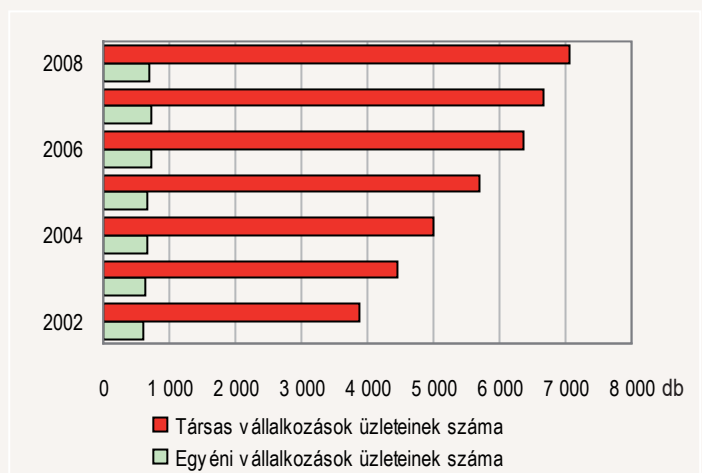
A bevásárlóközpontokban és hipermarketekben működő vállalkozások és üzleteik száma, 2008

A bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben az országostól eltérő szerkezet alakult ki. Bár 2002 és 2007 között a két komplexumban összességében mind az egyéni, mind pedig a társas vállalkozások üzleteinek száma folyamatosan emelkedett, ezekben a létesítményekben kezdetől fogva mégis a társas vállalkozások jelenléte dominált. Am 2008-ban a társas vállalkozások üzletszámának 6%-os növekedése mellett, 4%-kal csökkent az egyéni vállalkozók által üzemeltetett üzletek száma. 2008 végén az országos kiskereskedelmi üzletek 63%-át működtették társas vállalkozások, míg részesedésük egy évvel korábban 60%, hat évvel korábban pedig 53% volt. A bevásárlóközpontokban az arányuk 2002 végén 88%, 2007–2008-ban egyaránt 92–92% volt, miközben a hipermarketekben részesedésük a 2002. évi 80%-ról 2007-re 86%-ra emelkedett, és 2008-ban pedig elérte a 87%-ot.

13. ábra

Az egyéni és társas vállalkozások üzletszáma a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben, 2002–2008

2008-ban a **bevásárlóközpontokban 444** üzlet egyéni, 5358 üzlet társas vállalkozás, és mindössze 6 üzlet volt egyéb szervezet tulajdonában. Az első két vállalkozási formába tartozók egyaránt a legnagyobb arányban a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzleteket* üzemeltetők, ezt követte a *könyv-, újság- és egyébiparcikk-szaküzlet*. Ez a két üzlet típus adta a bevásárlóközpontokban működő összes kiskereskedelmi üzlet 81, illetve 78%-át. Ugyanebben az évben a **hipermarketekben 252** üzletet egyéni és 1701 üzletet pedig társas vállalkozás üzemeltetett. Akárcsak a bevásárlóközpontoknál, itt is a legnagyobb arányban a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzlet* és a *könyv-, újság- és egyébiparcikk-szaküzlet* fordult elő. Ez a két üzlet típus adta a hipermarketekben működő összes kiskereskedelmi üzlet 73, illetve 72%-át. Ezek az arányok csak kissé maradtak el a bevásárlóközpontokban működő hasonló profilú üzletek arányától.

5. tábla

Az egyéni és a társas vállalkozások üzleteinek száma üzlet típusonként a bevásárlóközpontokban és hipermarketekben, 2008

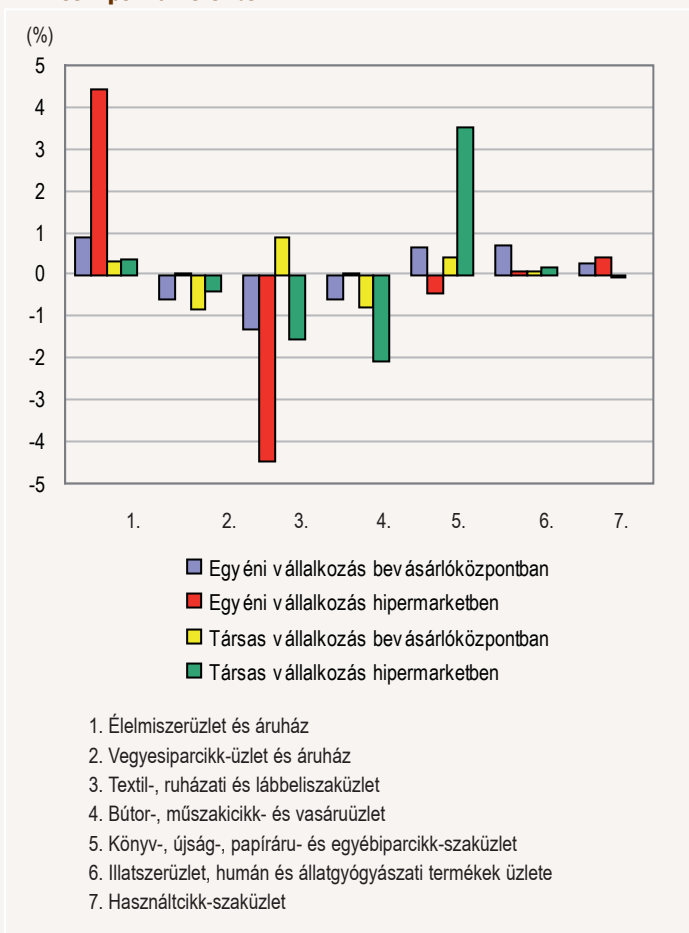
Üzlet típus	Egyéni vállalkozások üzleteinek száma		Társas vállalkozások üzleteinek száma	
	bevásárlóközpont	hipermarket	bevásárlóközpont	hipermarket
Élelmiszerüzlet és áruház	37	28	305	250
Vegyesiparcikk-üzlet és áruház	3	5	152	29
Textil-, ruházati és lábbeliszaküzlet	244	74	2 707	436
Bútor-, műszakicikk- és vasáruüzlet	21	11	411	115
Könyv-, újság-, papír-áru- és egyébiparcikk-szaküzlet	116	109	1 485	786
Illatszerüzletek, humán és állatgyógyászati termékek üzlete	19	18	274	75
Használatcikk-szaküzlet	4	7	24	10
Összesen	444	252	5 358	1 701

Az **egyéni vállalkozók** által üzemeltetett üzletek arányában a legnagyobb változás egy év alatt a bevásárlóközpontok esetében az *élelmiszer vegyesüzletnél és áruháznál*, valamint a *textil-, ruházati és lábbeliüzletnél* történt. Az előbbi aránya 0,9 százalékponttal nőtt, az utóbbi pedig 1,3 százalékponttal csökkent. A hipermarketekben ugyanezen két üzletcsoport aránya változott a legnagyobb mértékben, az *élelmiszer vegyesüzlet és áruház aránya* 4,4 százalékponttal nőtt, a *textil-, ruházati és lábbeliszaküzleté* 4,5 százalékponttal csökkent.

A **társas vállalkozások** üzleteinél 2007-hez képest már más üzlet típusoknál történt jelentősebb aránytölődés. A bevásárlóközpontok esetében ugyancsak a *textil-, ruházati és lábbeliüzletek* aránya nőtt a legnagyobb mértékben (0,9 százalékponttal), ugyanakkor a legnagyobb csökkenés (0,9 százalékpontos) már az *iparcikküzletek és áruházaknál* következett be. A hipermarketeknél a *könyv-, újság- és egyébiparcikk-szaküzlet* aránya emelkedett 3,5 százalékponttal, ennél egy kicsit kisebb mértékben (2,1 százalékponttal) csökkent a *bútor-, műszakicikk- és vasáruüzletek* súlya.

14. ábra

Az egyéni és a társas vállalkozások üzletei számának üzlet típusonkénti változása a bevásárlóközpontokban és hipermarketekben

Külföldi és többségében külföldi vállalkozások

A **külföldi és a többségében külföldi tulajdonban lévő vállalkozások** egyre nagyobb térfelvé mutatkozik a hazai kiskereskedelemben. 2008 végén országos szinten részesedésük az összes vállalkozásból 3,3%, ez 2007-ben 3,4% volt, így már minden harmincadik vállalkozás volt külföldi és többségében külföldi tulajdonú, míg 2002 végén csupán minden negyvenkettedik.

E **vállalkozások** jelenléte a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben eleve meghatározó szerepet játszott, részesedésük az évek során többszörösen meghaladta az országos 2–3%-os átlagot. 2008-ban a bevásárlóközpontokban minden 6. volt külföldi tulajdonú vállalkozás, ezzel részarányuk az összes bevásárlóközpontban működő vállalkozásból elérte a 16%-ot. 2008 végén a hipermarketekben működő 1012 vállalkozás 6,4%-a, azaz minden 16. volt külföldi és többségében külföldi tulajdonú.

2008-ban külföldi és többségében külföldi tulajdonú vállalkozás üzemeltette a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben található összes **kiskereskedelmi üzlet** egy kicsivel több mint 24%-át, ami a 2007-es évhez viszonyítva 1,8 százalékpontos növekedést jelentett.

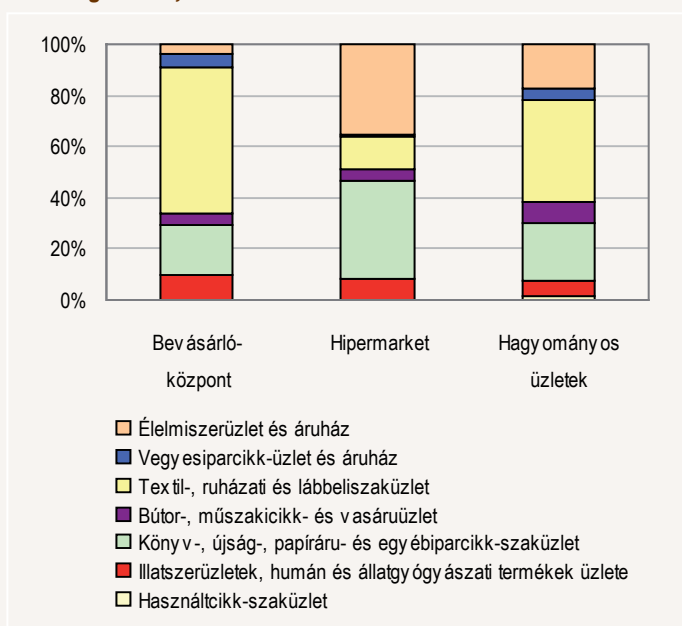
2008-ban, akárcsak 2007-ben, a külföldi és többségében külföldi tulajdonú vállalkozások országos szinten és a bevásárlóközpontokban egyaránt legnagyobb számban a *textil-, ruházati, lábbeliüzleteket* működtették, de jelentős számban üzemeltettek *könyv-, újság-, papír- és egyébipar-*

cikk-szaküzletet is. A hipermarketekben élelmiszerüzleteket, valamint *könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparcikk-szaküzleteket* üzemeltettek magas arányban.

2008 végén a hagyományos üzletek közül 6,8 ezer üzlet volt külföldi és többségében külföldi tulajdonban, melyek közül a legnagyobb részarányt (40%-ot) a *textil-, ruházati és lábbeliüzlet* képviselte. A bevásárlóközpontokban ez a részesedés koncentráltabban, 57%-ban jelentkezett, míg a hipermarketekben mindössze 13% körül alakult. A *könyv-, újság-, papíráru- és egyébiparcikk-üzletek* részaránya országos szinten 22%, a bevásárlóközpontokban 19%, a hipermarketekben pedig kétszerannyi (38%) volt.

15. ábra

Külföldi és többségében külföldi tulajdonban lévő üzletek megoszlása, 2008

Területi jellemzők

A bevásárlóközpontok és hipermarketek számának alakulása

A **bevásárlóközpontok** valamivel több mint egyharmada, összesen 35, Budapesten található. Ezek közül a legtöbb bevásárlóközpont a II. kerületben (6 db), a III. kerületben (5 db), valamint a XI. kerületben (3 db)

6. tábla

A bevásárlóközpontok és hipermarketek számának alakulása

Bevásárlóközpontok			Régió	Hipermarketek		
2002	2007	2008		2002	2007	2008
25	42	43	Közép-Magyarország	18	35	38
24	35	35	<i>ebből a főváros</i>	9	18	19
1	5	8	Közép-Dunántúl	8	18	19
5	10	16	Nyugat-Dunántúl	8	16	16
3	4	6	Dél-Dunántúl	4	11	13
34	61	73	Dunántúl	38	80	86
2	5	8	Észak-Magyarország	4	12	17
4	6	11	Észak-Alföld	6	13	13
5	9	11	Dél-Alföld	7	17	20
11	20	30	Alföld és Észak	17	42	50
45	81	103	Összesen	55	122	136

épült fel. Ebben a három kerületben koncentrálódik a budapesti bevásárlóközpontok 40%-a, országos szinten pedig 14%-a. A fővárosban eddig 5 kerületben nem épült bevásárlóközpont: az I., az V., a VII., a XVI. és a XX. kerületben, a többiben 1–2 bevásárlóközpont áll a vásárlók rendelkezésére.

A négy **hipermarketlánc** áruházainak régiók szerinti elhelyezkedése továbbra sem mutat minden esetben egyenletes eloszlást, illetve az újonnan nyitott hipermarketek területi elhelyezkedése sem kiegyenlített. Az Auchan 2007-ben még csak 3 régióban volt jelen, de a 2008-ban újonnan megnyitott áruházával, ezen régiók száma 4-re emelkedett, így a Cora-hoz hasonlóan 4 régióban végezte kiskereskedelmi tevékenységét. Az Interspar és a Tesco minden régióban több hipermarkettel is rendelkezett 2008 végén.

A Cora és az Interspar 2008-ban nem adott át új hipermarketet, az év során megnyitott 14 hipermarketből 1 Auchan és 13 Tesco volt. A legtöbb hipermarket az észak-magyarországi régióban nyílt (1 Auchan és 4 Tesco), valamint (3–3) Közép-Magyarországon és Dél-Alföldön. A nyugat-dunántúli és az észak-alföldi régióban 2008-ban egyetlen új hipermarketet sem adtak át, annak ellenére, hogy (Dél-Dunántúl mellett) ebben a 2 régióban volt a legkevesebb hipermarket.

7. tábla

A négy hipermarketlánc áruházai régiók szerint, 2008

Régió	(db)			
	Auchan	Cora	Interspar	Tesco
Közép-Magyarország	8	3	7	20
<i>ebből: a főváros</i>	3	-	5	11
Közép-Dunántúl	1	-	5	13
Nyugat-Dunántúl	-	-	7	9
Dél-Dunántúl	-	-	2	11
Dunántúl	1	-	14	33
Észak-Magyarország	1	1	2	13
Észak-Alföld	-	2	4	7
Dél-Alföld	1	1	2	16
Alföld és Észak	2	4	8	36
Összesen	11	7	29	89

Az eladótér nagyságának alakulása

Egy év alatt a hipermarketek alapterülete 61 ezer m²-el nőtt, ugyanakkor az átlagos alapterületük 6570 m²-ről 6340 m²-re csökkent le, ami többek között annak is betudható, hogy 2008-ban a korábbi évekhez képest túlnyomórészt kisebb alapterületű hipermarketek nyíltak. Egyedül az észak-alföldi régióban növekedett az átlagos hipermarket-alapterület 107 m²-rel, az összes többi régióban csökkent, a legnagyobb (381 m²-es) mérséklődés Észak-Magyarországon történt.

8. tábla

A hipermarketek alapterülete, 2008

Régió	Terület (ezer m ²)		Átlagos hipermarket terület (m ²)	Hipermarketek	
	országos élelmiszer-üzletek és áruházak	ebből: hipermarket		megoszlás (%)	részesevé az élelmiszer-üzletek és áruházak eladótéréből (%)
Közép-Magyarország	1 210	321	8 435	37,2	26,5
<i>ebből: a főváros</i>	689	148	7 811	17,1	21,5
Közép-Dunántúl	502	103	5 401	11,9	20,5
Nyugat-Dunántúl	451	89	5 558	10,3	19,7
Dél-Dunántúl	455	63	4 882	7,3	13,8
Dunántúl	1 408	255	5 312	29,5	18,1
Észak-Magyarország	549	88	5 183	10,2	16,0
Észak-Alföld	627	83	6 357	9,6	13,2
Dél-Alföld	607	116	5 795	13,4	19,1
Alföld és Észak	1 783	287	5 733	33,3	16,1
Összesen	4 401	863	6 340	100,0	19,6

2008 végén **országos** szinten sokkal egyenletesebb képet mutatott az egyéni és a társas vállalkozások üzleteinek területi eloszlása, mint a bevásárlóközpontokban, vagy a hipermarketekben.

A **bevásárlóközpontokban** az egyéni vállalkozások kiskereskedelmi üzleteinek fele és a társas vállalkozások üzleteinek kétharmada összpontosult a **közép-magyarországi** régióban, ugyanakkor jelentős arányban (21%-ban) voltak jelen az egyéni vállalkozások üzletei a **dél-alföldi** régióban is. A **hipermarketek** esetében 2008-ban akkora koncentráció nem figyelhető meg, mint a bevásárlóközpontoknál, bár ugyanúgy a **közép-magyarországi** régióban játszottak domináns szerepet az egyéni (21%) és a társas (36%) vállalkozások.

2007-hez képest a vállalkozások üzleteinek megoszlása és területi elhelyezkedése régióként számottevően nem változott.

A legnagyobb változás a bevásárlóközpontokban működő **egyéni vállalkozások** üzleteinek esetében a **közép- és az észak-magyarországi** régiót érintette. **Közép-Magyarországon** ezen egységek aránya egy év alatt 2,6 százalékponttal csökkent, míg az észak-magyarországi üzletek aránya 1,3 százalékponttal emelkedett. Ugyanígy a legnagyobb növekedés az **észak-magyarországi** hipermarketek esetében tapasztalható, ahol az üzletek aránya az előző évhez képest 3,6 százalékponttal nőtt.

A **társas vállalkozások** üzleteinél egy kicsit másképpen alakultak az arányeltolódások. A bevásárlóközpontok esetében a legnagyobb (5 százalékpontos) csökkenés szintén a **közép-magyarországi** régióban történt, ugyanakkor a legnagyobb növekedés az **észak-alföldi** régióban ment végbe, itt összesen 3,5 százalékponttal emelkedett az üzletek aránya. A hipermarketeknél az **észak-alföldi** régióban már 1,5 százalékpontos csökkenés tapasztalható 2007-hez viszonyítva, míg az **észak-magyarországi** térségben 2,2 százalékpontos növekedés.

Az egyéni és társas vállalkozások kiskereskedelmi üzletei

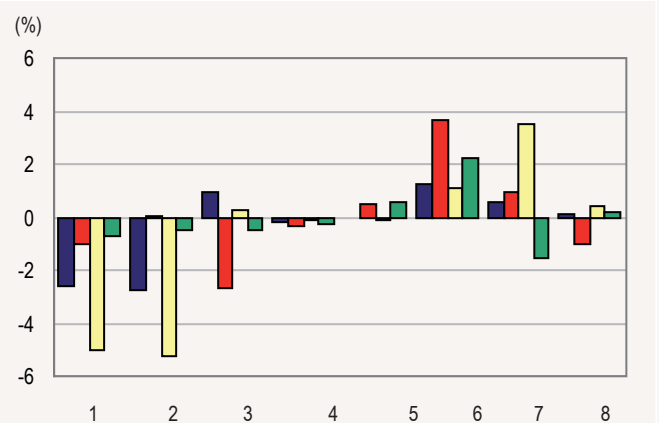
9. tábla

Az egyéni és társas vállalkozások üzleteinek száma a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben régióként, 2008

Régió	(db)					
	Egyéni			Társas		
	bevásárlóközpont	hipermarket	országos bevásárlóközpontos és hipermarketes üzletek nélkül	bevásárlóközpont	hipermarket	országos bevásárlóközpontos és hipermarketes üzletek nélkül
Közép-Magyarország	224	52	10 447	3 564	618	29 338
<i>ebből: a főváros</i>	216	21	4 846	3 245	198	20 836
Közép-Dunántúl	24	25	6 352	204	177	7 883
Nyugat-Dunántúl	33	26	5 974	353	197	8 583
Dél-Dunántúl	15	24	6 323	209	157	8 197
Dunántúl	72	75	18 649	766	531	24 663
Észak-Magyarország	32	33	7 113	241	197	8 285
Észak-Alföld	25	41	10 157	406	155	10 994
Dél-Alföld	91	51	9 080	381	200	9 950
Alföld és Észak	148	125	26 350	1 028	552	29 229
Összesen	444	252	55 446	5 358	1 701	83 230

16. ábra

Az egyéni és társas vállalkozások üzleteinek változása a bevásárlóközpontokban és a hipermarketekben

- Egyéni vállalkozások üzletei bevásárlóközpontban
- Egyéni vállalkozások üzletei hipermarketekben
- Társas vállalkozások üzletei bevásárlóközpontban
- Társas vállalkozások üzletei hipermarketekben

- 1: Közép-Magyarország
- 2: Budapest
- 3: Közép-Dunántúl
- 4: Nyugat-Dunántúl
- 5: Dél-Dunántúl
- 6: Észak-Magyarország
- 7: Észak-Alföld
- 8: Dél-Alföld

Külföldi és többségében külföldi tulajdonban lévő üzletek

2008 végén a **bevásárlóközpontokban** található **külföldi és többségében külföldi tulajdonban** lévő kiskereskedelmi üzletek közel kétharmada a **közép-magyarországi** komplexumokban (ebből közel 60% Budapesten) várta a vásárlóit. A legkevesebb ilyen üzemeltetésű kiskereskedelmi üzlet a **Közép- és Dél-Dunántúlon** működött. A hipermarketek esetében az üzletek már kisebb hányada, mindössze 36%-a összpontosult a közép-magyarországi régióban (ebből a fővárosban csak 44%-kal), ezzel párhuzamosan részesedésük a többi régióban – az észak-alföldi kivételével – 10% felett alakult.

Amennyiben az **országos** adatokba nem számítjuk bele a bevásárlóközpontokban és hipermarketekben működő üzleteket, akkor megállapítható, hogy azon üzletek, melyek külföldi vagy többségében külföldi tulajdonban voltak, azok 46%-a a **közép-magyarországi** régióban üzemelt. A többi régióban nagyjából egyenletesen oszlottak el az ilyen típusú üzletek.

A külföldi és többségében külföldi tulajdonban lévő üzletek közül a **közép-magyarországi** régióban 24, az **észak-alföldi** régióban pedig 16% működött valamely bevásárlóközpontban. A **dél-dunántúli** régióban volt a legalacsonyabb ez az arány, mindösszesen 8%, ugyanakkor ez még mindig magasabb volt, mint a hipermarketben előforduló külföldi és többségében külföldi üzletek aránya.

10. tábla

Külföldi és többségében külföldi tulajdonban lévő üzletek, 2008

(db)

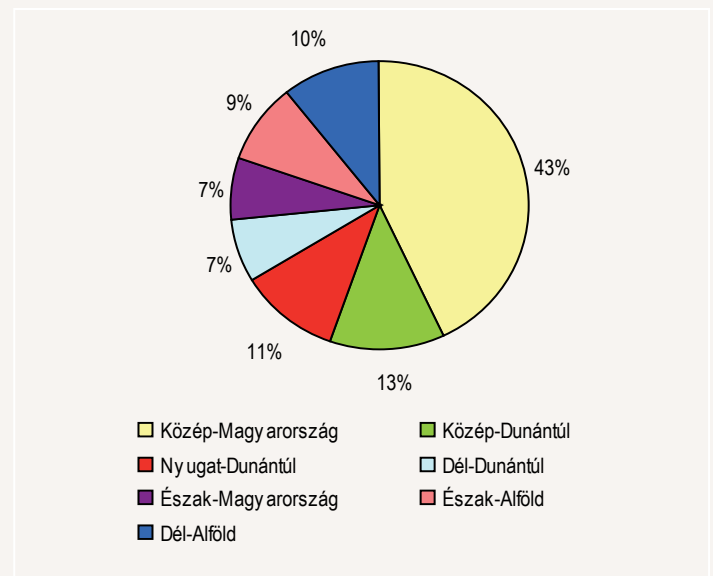
Régió	Bevásárlóközpontokban-		Hipermarketekben		Hagyományos üzlet	
	összesen	ebből: külföldi	összesen	ebből: külföldi	összesen	ebből: külföldi
Közép-Magyarország	3 792	1 014	670	121	39 883	3 148
<i>ebből:</i>						
<i>a főváros</i>	3 465	921	219	44	25 751	2 652
Közép-Dunántúl	228	68	202	38	14 283	509
Nyugat-Dunántúl	386	118	223	37	14 594	640
Dél-Dunántúl	224	68	181	36	14 557	737
Dunántúl	838	254	606	111	43 434	1 885
Észak-Magyarország	273	75	230	40	15 458	442
Észak-Alföld	433	118	196	32	21 229	611
Dél-Alföld	472	100	251	36	19 093	725
Alföld és Észak	1 178	293	677	108	55 780	1 778
Összesen	5 808	1 561	1 953	340	139 097	6 811

A hipermarketek forgalma

2008-ban a 136 hipermarketet összesen 1012 milliárd forint forgalmat ért el, a teljes magyarországi kiskereskedelmi forgalom¹ (6348 milliárd forint) 15,9%-át. Az előző évhez viszonyítva ez az arány 0,4 százalékponttal növekedett. A magyarországi kiskereskedelmi forgalomból az élelmiszer-kiskereskedelem majdnem 52%-ot tett ki (3292,9 milliárd forintot). Ennek a forgalomnak a hipermarketek adták csaknem az egyharmadát (30,7%-ot), bár ez az arány az előző évitől 0,5 százalékponttal elmaradt.

2008 végén Közép-Magyarország területén működött a hipermarketek 28%-a, és ezekben a hipermarketekben realizálódott az éves összes hipermarket-forgalom 43%-a (432 milliárd forint). Az év végén a legkevesebb hipermarkettel (13–13 db) Dél-Dunántúl és Észak-Alföld rendelkezett. Dél-Dunántúl és Észak-Magyarország területén realizálódott a legkevesebb (7–7%) hipermarket-forgalom, az észak-alföldi régió részesedése 9% volt.

17. ábra

A hipermarketek forgalmának megoszlása régiók szerint, 2008

Míg 2008-ban a teljes kiskereskedelmi üzletállományának mindössze 0,09%-át adták a hipermarketláncok, addig az országos eladótérből 12,6%-kal, a hazai kiskereskedelmi forgalomból pedig közel 16%-kal részesedtek.

A különböző hipermarketek forgalmának nagysága erőteljesen befolyásolta az adott régió teljes kiskereskedelmi forgalmának alakulását. A legnagyobb arányt (megközelítőleg 20%-ot) a Közép-Dunántúl 19 hipermarketje érte el régiója forgalmából, hasonlóan magas arányt értek el a közép-magyarországi és a nyugat-dunántúli területeken működő hipermarketek, az előbbi 18, az utóbbi pedig 17,6%-ot.

Általánosságban elmondható, hogy bár 2008-ban 2007-hez képest a hipermarketek forgalmának aránya az adott régió összes kiskereskedelmi forgalmából jelentősen nem változott, összességében országos szinten aránya a teljes kiskereskedelmi forgalomból 0,4 százalékponttal emelkedett.

A teljes magyarországi népességet (10 millió főt) alapul véve 2008-ban egy lakos átlagosan közel 101 ezer forintot költött el valamely hipermarketben, míg 2007-ben 95 ezer forintot. Ez havi szinten 2008-ban és 2007-ben is 8–8 ezer forint körüli összeget jelentett.

Egy év alatt 5,5%-kal növekedett a négy hipermarketlánc hazai forgalma. Árbevételük a legnagyobb mértékben a nyugat-dunántúli régióban (22,7%-kal) emelkedett, ugyanakkor két régióban – Észak-Magyarországon 5,5 és Észak-Alföldön pedig 0,4%-kal – visszaesett a hipermarket-forgalom.

¹Jelen esetben a kiskereskedelmi forgalomba nem tartozik bele a gépjármű- és üzemanyag-forgalom!

11. tábla

A hipermarketek forgalmának aránya régiók szerint, 2008

Régió	Kiskereskedelmi forgalom, millió Ft	Hipermarket			
		forgalma, millió Ft	részesedése a régió teljes kiskereskedelmi forgalmából, %	arány változása előző évhez képest	egy lakosra jutó éves forgalom, Ft
Közép-Magyarország	2 407 144	432 398	18,0	0,2	147 803
<i>ebből: a főváros</i>	<i>1 581 880</i>	<i>202 608</i>	<i>12,8</i>	<i>0,2</i>	<i>118 331</i>
Közép-Dunántúl	640 714	126 681	19,8	1,1	114 838
Nyugat-Dunántúl	618 996	109 205	17,6	2,8	109 403
Dél-Dunántúl	562 923	73 033	13,0	0,7	76 636
Dunántúl	1 822 633	308 919	16,9	1,6	101 142
Észak-Magyarország	610 785	70 777	11,6	-1,1	57 861
Észak-Alföld	763 549	93 667	12,3	-0,3	62 344
Dél-Alföld	743 563	106 165	14,3	0,0	80 093
Alföld és Észak	2 117 897	270 609	12,8	-0,4	66 798
Összesen	6 347 674	1 011 925	15,9	0,4	100 880

További információk, adatok (linkek)

[További táblázatok](#)

[Módszertan](#)

[Bevásárlóközpontok címlistája](#)

[Hipermarketek címlistája](#)

[Térképek: Budapest és Pest megye](#)

[Magyarország](#)

Elérhetőségek:

julianna.nagy@ksh.hu

Telefon: 345–6144

[Információs szolgálat](#)

Telefon: 345–6789

www.ksh.hu